

¹⁰*A bölcsesség kezdete az ÚRnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet.*

Kedves Testvéreim!

Farsang van. A bálók, a multságok, a karneválok ideje. Az egyik jellemzője ennek az időszaknak a jelmez, az álarc.

A velencei karnevál történetében már 1268-ban szabályozták az álarc viselését, később volt olyan szabály, hogy kardot vagy botot álarcgal együtt nem lehetett hordani, mert voltak olyanok, akik a jelmezt bűncselekmény elkövetésére használták fel. De egy bűncselekményre készülő ember, nem csupán farsangkor húz álarcot manapság. Tegnap olvastam a hírekben, hogy Dublinban egy bokszmeccs előtt egy rendőrnek öltözött fegyveres lelőtt valakit, majd elsétált a helyszínről.

De nem csupán a bűnözők vesznek magukra jelmezt, álarcot. Kicsit elgondolkoztam ezen. Tegnap az egyik üzletben jelmezbe öltözött eladók szolgáltak ki. Ma délután mi is jelmezversenyt tartunk a gyülekezeti teremben. Nem is túlságosan ritka, hogy gyermekeim megtalálják korábbi évek jelmezeit és magukra veszik így játszanak. A színház világában teljesen megszokott, hogy egy-egy szerep eljátszásához jelmezt, maszkot használnak. Léteznek ilyen szakmák is, hogy maszkmester, vagy jelmezkészítő.

Ugyanakkor vannak „jelmezek”, amelyeknek viselése teljesen természetes. Olyan jelmezek, amelyet, amikor valaki magára ölt azzal kifejezi azt, hogy viselője nem a saját nevében, hanem valaminek, vagy valakinek a képviselőjében lép fel. Ezt nevezzük egyenruhának, pl. tűzoltók, rendőrök, jogászok hordják. De ide tartozik akár ez a rajtam lévő lelkészi viselet, a Luther kabát is. Ha úgy tetszik, minden alkalommal jelmezbe bújok, de nem azért, hogy eltakarjak valamit, hanem mert azt fejezi ki ez a ruha, hogy valakinek a képviselőjében szólalok meg, nem a saját szavaimat, hanem Isten igéjét hirdetem. De még ezeken túl is vannak olyan jelmezek, amelyek viselőjüket fémjelzik: szakácsok, orvosok, utcaseprők, úrhajósok, akik gyorsan azonosíthatóak munkaruházatukról.

De ha jobban belegondolunk, szinte mindenki találhat a szekrényében egy-egy jelmezt, egy olyan ruhát, ami jelzi, hogy éppen milyen alkalomra készül. Talán meghatározhatjuk valahogy úgy, hogy van ünnepi, hétköznapi és szabadidős viselet. De viseletnek nevezik, és talán az álarcokkal lehetne kapcsolatba hozni a nőknél a haj különböző beállításait és a sminket, vagy a férfiaknál a magyar népi kultúrában megjelenő bajusz, vagy szakáll viseletet, vagy éppen fordítva a borotváltságot.

Sokat lehetne még erről beszélni, a célom az volt, hogy bemutassam az, hogy a jelmez, az álarc nem csupán a farsang kelléke, hanem hétköznapi szinten is megjelenik. És amikor valakivel találkozunk, akkor őt úgy ismerjük meg, amilyen álarcot, jelmezt éppen visel. Az első benyomás nagyon fontos, hogy amikor találkozom valakivel, akkor milyennek is látom. Ugyanakkor a párkapcsolatoknál mondják leginkább, de máshol is igaz, hogy akkor ismerem meg igazán a másikat, ha látom őt különböző helyzetekben, és leginkább jelmezek nélkül. Persze ehhez nem kell feltétlenül meztelenre vetkőzni, itt arról van szó, hogy látom úgy is, hogy éppen nem egy szerepnek felel meg, látom őt olyannak, amilyen. Így lehet egy kiválóan öltözött, drága öltönyben megjelenő emberben is meglátni a gonoszt, és egy smink nélküli, pizsamában, összekuszált frizurával álmosan az ajtóban megjelenő nőben is meglátni a szépet.

Ahogy a Kishercegnek mondja a róka: „ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan”. Ugyanezt írja Pál a Korinthusiaknak: „*mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.*”

Mai igénk a Példabeszédek könyvének központi gondolatát mondja el, írja le. A Péld. könyvét érdemes lapozgatni. Olyan szállóigévé vált mondatokat találhatunk itt, mint: aki másnak vermet ás..., A gazdagnak sok barátja van, a szegénynek nincs, ember tervez, Isten végez...

A mai mondatunk is viszonylag ismert:

¹⁰*A bölcsesség kezdete az ÚRnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet.*

Isten megismeréséről és annak az emberre való hatásáról szól ez a mondat. A bölcsesség ott kezdődik, hogy félem az Urat. Nem félek tőle. A szó, ami itt áll, azt fejezi ki, amit a

Bibliai történetekben az Istennel találkozó ember érez. A földre estem, mint egy halott... - írja János a Jel. elején. Zakariás megretten amikor megjelenik neki Gábiel, éppen úgy, ahogy a pásztorok a mezőn, akiken: nagy félelem vett erőt...

Ennek a félelemnek a magyarázata, hogy Isten szentségét meglátva az ember meglátja saját magát, mint egy tükörben, és ráébred a bűnösségére. Ezért van az, amit Mózesnek mond Isten: nem láthat engem ember úgy, hogy életben maradjon.

A bölcsesség kezdete az Úrnak féleleme...

Félni az Urat, tehát nem azt jelenti, hogy félek tőle, hanem azt, hogy megláttam belőle valamit, megláttam az ő Istenségét, megláttam azt amilyen ő valójában, és benne, mint egy tükörben megláttam magamat is, olyannak, amilyen én vagyok.

Ez történik az oltár előtt felolvasott evangéliumi történetben is, és ez talán még előrébb vezet bennünket. Mert a jerikói vak, Jézusban meglátja: a messiást, - ahogy akkor nevezték a Dávid fiát. Igen, meglátja a nélkül, hogy látná. Jézus azt mondta egyszer: aki engem lát, látja az Atyát.

Sokan látták Jézust. Sokan látták a kereszten is, de csupán a római százados volt az, aki igazán látta: bizony ez az ember Isten fia volt.

Sokan nézik ma is Jézust, nézik a keresztek, nézik a templomokat, nézik, olvassák, tanulják a Bibliát – mégsem ismerik őt.

Pedig ezzel kezdődik minden. Hogy megismerem a Szentet, ahogyan igénk mondja. *a Szentnek a megismerése ad értelmet.*

Isten jelmeze nagyon érdekes tulajdonsággal bír. Egyszerre takarja el, és fedi fel az ő személyét. Isten Jézusban mutatta meg magát ennek a világnak úgy, ahogyan ő van. Mégis Jézus személyében egy álarcot vett fel, amely eltakarja őt előlünk.

Isten Jézus álarca azért kell, hogy ne kelljen meghalunk, akkor amikor meglátjuk őt. Ugyanakkor ezzel azt is elmondjuk, hogy megláthatjuk őt, ha Jézusra nézünk.

Amikor a gyerekeimre nézek sokszor felfedezem bennük saját magamat, de fordítva is igaz, szüleimben is felfedeztem saját magamat, láttam, hogy miért lettem ilyen, amilyen. És itt természetesen belső hasonlóságokra gondolok. Ha Jézusra nézek, vajon meglátom-e magamat benne. Reményik Sándor írja: egy Isten-arc van eltemetve bennem.

Vajon megláttam-e már ezt az Isten-arcot. Vajon nézem-e annyit Jézust, hogy felfedezem magamban ezt az Isten-arcot?

¹⁰*A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet.*

Mi a bölcsesség? A bölcs ember nem azt jelenti, hogy okos, olvasott, művelt, tanult. Nézzük meg Jézus tanítványait, egyszerű halászok voltak, akik mégis bölccsé lettek. Eljátszottam ezzel a magyar szóval: Tegyük fel a kérdést: vajon bölcs ő? Csak akkor, ha alatta ring a bölcső. Bocsánat a faviccért, de Jézus mondta azt: ha olyanok nem lesztek, mint egy kisgyermek semmiképpen nem mehettek be az Isten országába.

Vince fiam mostanában nagyon szereti vizsgálgatni a dolgokat, mindent, ami a szeme elé kerül. Akár az arcomat is percekig képes mosolyogva nézni. Így fedezi fel a világot, és a szülők felelőssége, hogy mit ismer meg ebből a világból. Azt, amit a szeme elé helyezünk.

Isten Jézust adta, őt helyezte a szemünk elé, hogy nézzünk rá: *Ő a láthatatlan Isten képmása, az elsőszülött minden teremtmény között.* – ahogy Pál mondja.

Időzzön rajta minél többet a tekintetünk, mert ez ad bölcsességet. A farsangot a böjti időszak követi. Töltsünk minél több időt az Isten közelében, Jézust szemlélve, a Bibliát olvasva, hogy lehulljon rólunk minden álarc, hogy megismerjük őt, és így eljussunk az igazi bölcsességre, a minden ismeretet meghaladó színről színre látásra, az Ő országába.